

Miljøprofil

ESBJERG HAVN

Fokus på miljø, klima og arbejdsmiljø

Esbjerg Havn har fokus på miljø, klima og arbejdsmiljø

Esbjerg Havn er en ansvarlig virksomhed, der sigter efter en høj standard inden for miljø, klima og arbejdsmiljø. Miljøprofilen viser vores indsats og resultater på området, samt hvordan denne indsats kan skabe værdi for Esbjergs Havns kunder, virksomheder og medarbejdere.

Ledelse af miljø, klima og arbejdsmiljø

Esbjerg Havn har ledelsesmæssigt fokus på miljø-, klima- og arbejdsmiljøforhold. Vi styrker vores indsats ved at deltage i en række eksterne netværk. Vi bruger værktøjer fra EcoPorts miljønetværk til at evaluere vores miljøledelse hvert tredje år og udarbejder miljøredegørelser og arbejdsmiljøredegørelser under GREENET.

Havnens indsats inden for arbejdsmiljø er forankret i et samarbejds- og sikkerhedsudvalg. Vi har samtidig valgt at samarbejde med Havnens stevedorer i et fælles Arbejdsmiljøråd med fokus på havnearbejdernes forhold på Esbjerg Havn.

Vi arbejder helhedsorienteret og på flere niveauer

Havnens drift

Esbjerg Havns drift og administrationen af Havnen som ansvarlig og miljøbevidst virksomhed

Havnen som maritimt erhvervsområde

Esbjerg Havn som ramme for erhverv og skibsfart med fokus på tværgående miljøinitiativer

Havnen som porten til omverdenen

Esbjerg Havn som infrastruktur, der understøtter miljøvenlige transportløsninger og virksomhedernes værdikæde

Om Esbjerg Havn

En havn i udvikling

I snart 150 år har Esbjerg Havn leveret en infrastruktur, som har givet kunder og brugere grundlag for at skabe forretning dér, hvor mulighederne er. Omstillingsparathed, plads og adgang er nøgleord i udviklingen.

Esbjerg Havn har været igennem en markant omstilling fra fiskeri og eksport af landbrugsvarer til tre dominerende forretningsområder i dag: intermodal transport, vind og olie/gas.

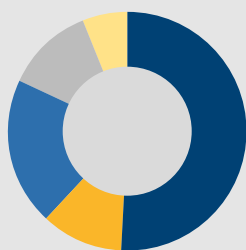
Forretningsområder

Esbjerg Havn er en af Nordens førende havne inden for intermodal transport, og over 4,2 millioner tons gods passerer gennem Havnen.

Esbjerg Havn er Danmarks knudepunkt for RoRo-transport (roll-on, roll-off) i faste forbindelser til flere væsentlige havne i Europa.

Esbjerg Havn er den førende havn inden for udskibning og servicering af havvindmøller. Omkring 75 % af verdens havvindmøller udskibes fra Esbjerg. Samtidig fungerer Esbjerg Havn som basehavn for olie- og gasaktiviteterne i Nordsøen. Mange underleverandører arbejder inden for begge områder. Med omkring 200 selvstændige virksomheder med 8.000-10.000 medarbejdere står Esbjerg Havn stærkt i forhold til at servicere kunder både on shore og off shore.

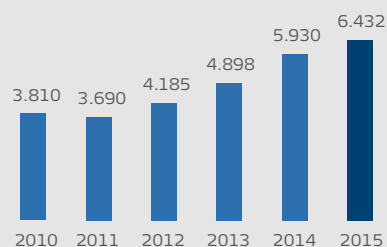
Udlejede arealer

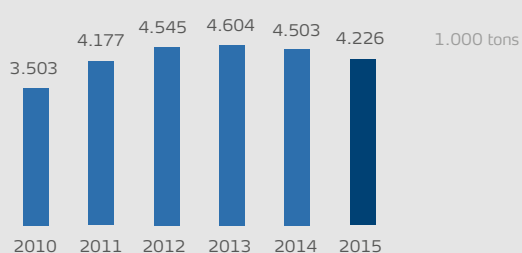
opdelt efter type

- Langtidskontrakt: 51%
- Veje, parkering o.lign.: 11%
- Kajarealer: 20%
- Under udvikling: 12%
- Korttidsleje/til leje: 6%

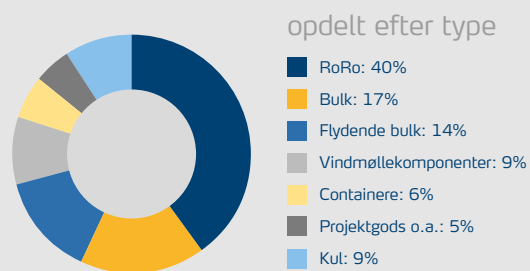
Skipsanløb

Godsomsætning

Godssammensætning

Politik og mål

Politik for miljø, klima og arbejdsmiljø

Det er Esbjerg Havns grundlæggende holdning at udvise ansvarlighed i relation til de miljø-, klima- og arbejdsmiljømæssige påvirkninger, som Esbjerg Havns aktiviteter medfører, samt at forebygge og minimere miljø-, klima- og arbejdsmiljøpåvirkningerne fra driften af Esbjerg Havn ved en proaktiv indsats på alle plan i organisationen.

Esbjerg Havns mål er at være blandt de bedste i branchen, og vi stiler derfor også mod de højeste miljø-, klima- og arbejdsmiljømål. Vi er overbevist om, at dette på langt sigt er med til at sikre virksomhedens overlevelse samt det bedste økonomiske afkast.

En vigtig del af denne bestræbelse er en bevidst og aktiv indsats på miljø-, klima- og arbejdsmiljøområdet gennem udnyttelse af vore tekniske og økonomiske muligheder.

Derudover vil Esbjerg Havn følge og overholde relevant lovgivning og relevante myndighedskrav og løbende forbedre sin indsats på miljø-, klima- og arbejdsmiljøområdet.

Mål for miljø, klima og arbejdsmiljø

Miljøbevidsthed skal være i fokus, og Esbjerg Havn skal qua sin beliggenhed fremstå som et eksempel på, at havnedrift kan kombineres med naturskønne men også meget følsomme omgivelser på en samfundsmæssig forsvarlig måde.

Esbjerg Havns ledelse vil animere til, at Havnens medarbejdere får og vedligeholder en høj indsigt på miljø-, klima- og arbejdsmiljøområdet, bl.a. gennem efteruddannelse.

Alle niveauer i organisationen skal inddrage miljø, klima og arbejdsmiljø i planlægningen og udførelsen af de enkelte opgaver.

Esbjerg Havn vil fremme genanvendelse af affald og reducere de mængder, der skal til deponi og forbrænding.

Esbjerg Havn vil minimere sit ressourceforbrug således, at miljøet belastes mindst muligt.

Klimapåvirkning

Esbjerg Havns forbrug af energi og brændstof bidrager til CO₂-udledningen. Vi søger aktivt at reducere vores klimabelastning, hvilket bl.a. sker i et klimapartnerskab med DONG.

Det indebærer f.eks., at vi siden 2009 har indkøbt en stor del af det årlige elforbrug som certificeret vedvarende energi fra havmølleparken Horns Rev 2. Siden midten af 2016 er hele Esbjerg Havns elforbrug afdækket med certificeret strøm fra Horns Rev 2, som i øvrigt er opført med Esbjerg Havn som udskibningshavn og basehavn.

Transport og brændstof

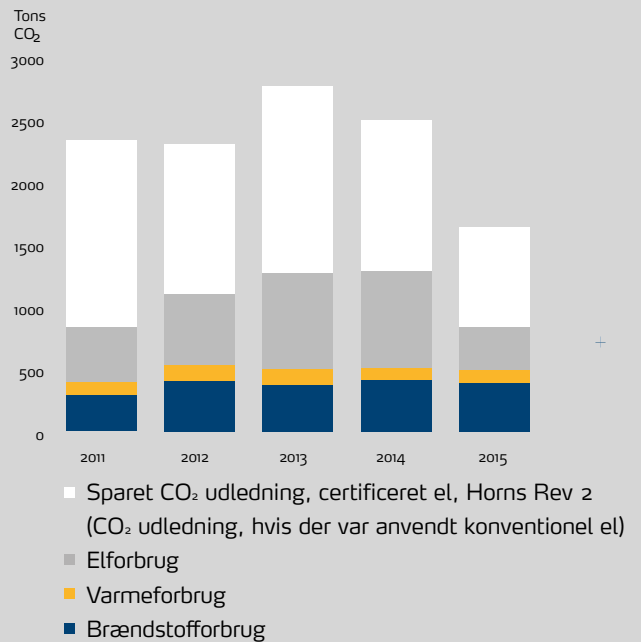
Esbjerg Havn benytter kraner, biler, båd og andre maskiner i Havnens drift. Dette giver et forbrug af diesel, som løbende søges minimeret.

Eksempler på indsatser omkring brændstofforbrug:

- Elbiler. Esbjerg Havn har indkøbt og benytter 5 elbiler, som anvender el fra vedvarende energi og erstatter brug af fossilt brændstof.
- Fjernbetjente elstandere. Der er installeret fjernbetjente elstandere på Havnen, hvilket sparer tid og diesel, fordi der ikke skal køres rundt til alle standere.
- Kraner og brændstoffoptimering. I Esbjerg Havns kraner er der installeret ECO software, som sparer brændstof.

Klimapåvirkning

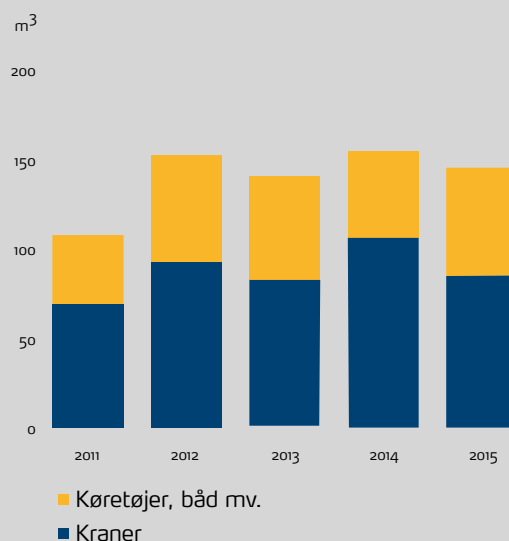
opdelt efter type

Kilde: Beregning i klimakompasset.dk
Scope 1 og 2

Brændstofforbrug

opdelt efter type

Energiforbrug

Esbjerg Havn forbruger el i egne bygninger og køretøjer, i gadebelysningen og i forbindelse med forskellige former for havnedrift. Havnen har udvidet sine arealer betydeligt de senere år og har nu ansvar for ca. 35 km veje og kajer. Det betyder øget energiforbrug til gadebelysning og arbejdslys.

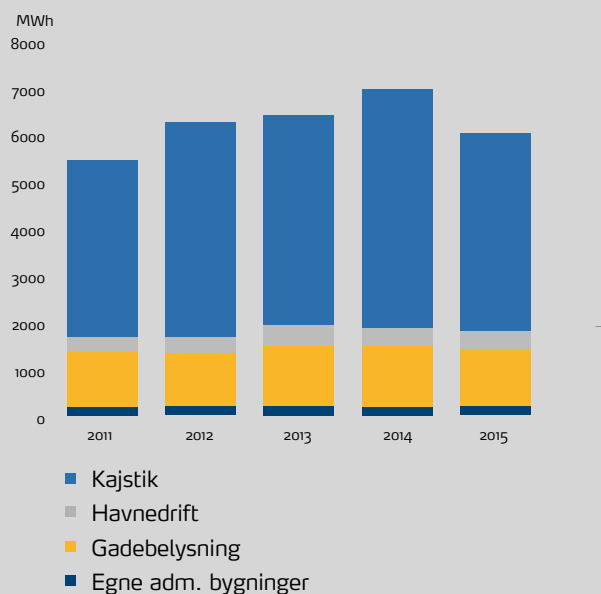
Vi arbejder løbende på at minimere energiforbruget. Et eksempel er, at Esbjerg Havn har udskiftet en del ældre gadelys med LED. Samtidig er der installeret spændingssænkning på de ældre gadelys, hvilket giver en garanteret besparelse på 32%.

Esbjerg Havn videresælger endvidere el til fartøjer i havnen samt til kunder på langtidslejede arealer.

Esbjerg Havn får dækket sit varmeforbrug via fjernvarme fra Esbjerg Forsyning A/S. Fjernvarmen i Esbjerg kommer fra Esbjergværket på Havnen samt fra affaldsforbrændingen.

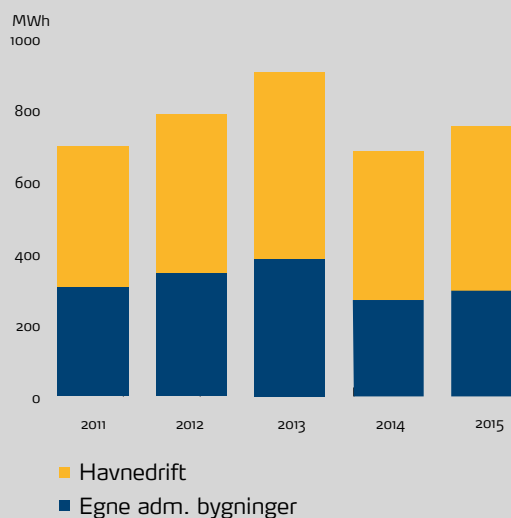
Elforbrug

opdelt efter type

Varmeforbrug

opdelt efter type

Ressourceforbrug og affald

Esbjerg Havn bruger en række andre ressourcer i driften. I 2015 lå:

- forbruget af vejsalt til glatførebekæmpelse på 188 tons.
- forbruget af vand på 533 m³. Herudover aftog lejere på Havnen ca. 3000 m³.
- forbruget af forskellige hjælpestoffer, som f.eks. rengøringsmidler, på 1600 kg.

Havnens drift medfører, at der produceres forskellige typer affald. Fejesand udgør den største fraktion i Havnens drift, idet der blev indsamlet og genanvendt 202 tons fejesand i 2015.

Herudover sikrer Esbjerg Havn en forsvarlig håndtering af skibenes drifts- og lasteffald. I 2015 udgjorde kabysaffald den største fraktion med 557 tons.

Andre miljøforhold

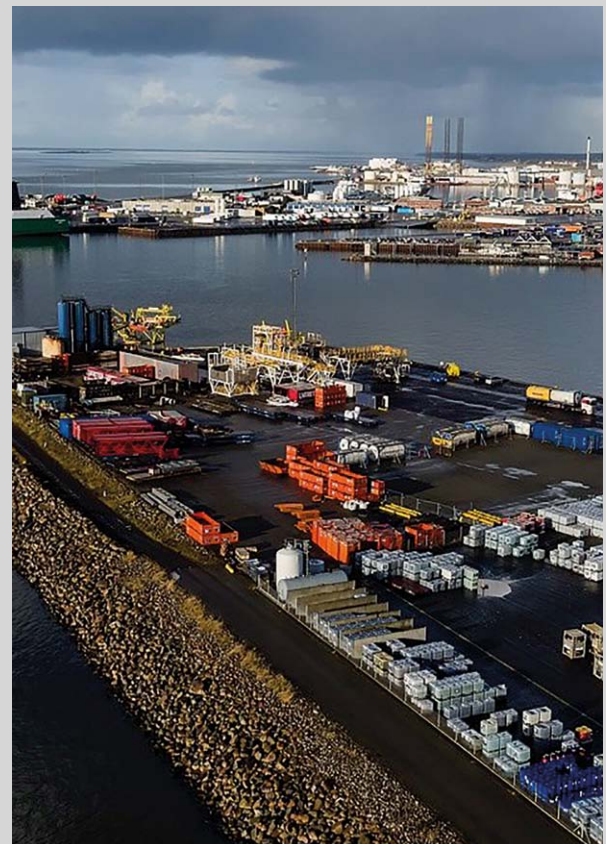
Esbjerg Havn håndterer en række andre miljøforhold i egen drift:

- Lugt, støv og støj udgør en begrænset gene, idet belastende aktiviteter ofte udføres langt fra bebyggelser
- Luftudledninger i form af SO₂ og NO_x kommer fra Havnens dieseldrevne maskiner samt indirekte fra produktionen af indkøbt energi
- Havnen er i lighed med andre industriområder og byområder i kommunen klassificeret som muligt lettere forurenet jord

Dele af Havnens sediment er forurenet efter mange års belastning, men en fælles indsats er iværksat i projektet Ren Havn.

Miljøpåvirkninger fra Havnens virksomheder

Havnens forskellige virksomheder har også aktiviteter, der kan medføre gener og miljøpåvirkninger. Virksomhederne har selv ansvaret over for myndighederne på området.

Arbejds miljø og sikkerhed

Esbjerg Havn kortlægger løbende arbejdsmiljøforholdene på Havnen, hvilket danner grundlag for udarbejdelse af handlingsplaner på området.

Sikkerhed er en væsentlig udfordring for Havnen i form af arbejdsulykker i tilknytning til kraner, værksteder, udeområder mv.

Vi arbejder løbende med at forebygge ulykker, men der sker dog alligevel et mindre antal ulykker hvert år. Den forebyggende indsats sker bl.a. ved, at medarbejderne indberetter nærvæd-ulykker, der analyseres nærmere.

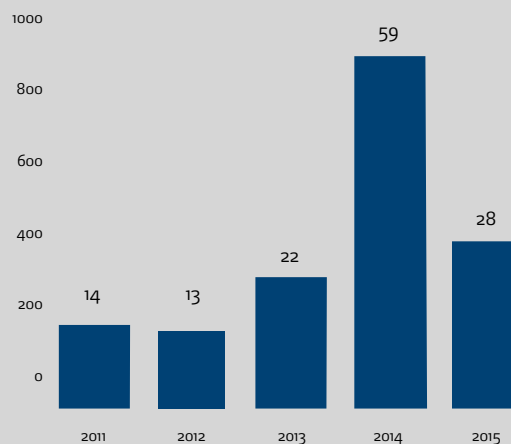
Fokus på farlige stoffer

Esbjerg Havn benytter kemiguide.dk til at vurdere alle anvendte produkter med henblik på at begrænse brugen af kræftfremkaldende stoffer mv.

Arbejdsulykker og sygedage

	Antal sager om arbejdsulykker	Samlet antal sygedage
2015		39
2014		33
2013		0
2012		0
2011		161

Nærvæd-ulykker

S.W.L. 14

Havnen som maritimt erhvervsområde

Klimasikring og Ren Havn

En klimasikret Østhavn med plads til det hele

Esbjerg Havn tilbyder en fleksibel infrastruktur med mulighed for håndtering af store komponenter, inden de udskibes. Et væsentlig skridt har været indvielsen af Østhavnen i 2013, hvilket har givet et nyt havneareal på 750.000 m².

Esbjerg Havn er som andre havne udsat for stormflod, og risikoen øges med de forventede klimaforandringer. Østhavnen er fremtidssikret, da klimatilpasning er tænkt ind i havneanlægget fra starten. Anlægget har en anlægshøjde på 4,6 m over daglig vande.

Østhavnen er i kraft af sin størrelse fremtidssikret mht. at kunne rumme de stadigt større komponenter, som f.eks. indgår i havvindmøller.

Samarbejde omkring Ren Havn

Kystdirektoratet oprenser løbende havnebassinerne for at holde en tilstrækkelig vanddybde. Det oprensede materiale, som er naturligt aflejret sediment fra havnebassinerne, er i nogle områder forurenet og skal håndteres på en miljømæssigt forsvarlig måde.

Med en aftale mellem Staten, Esbjerg Kommune og Esbjerg Havn er der fundet en løsning på, hvordan forurenet sediment skal håndteres. Løsningen omfatter tre trin:

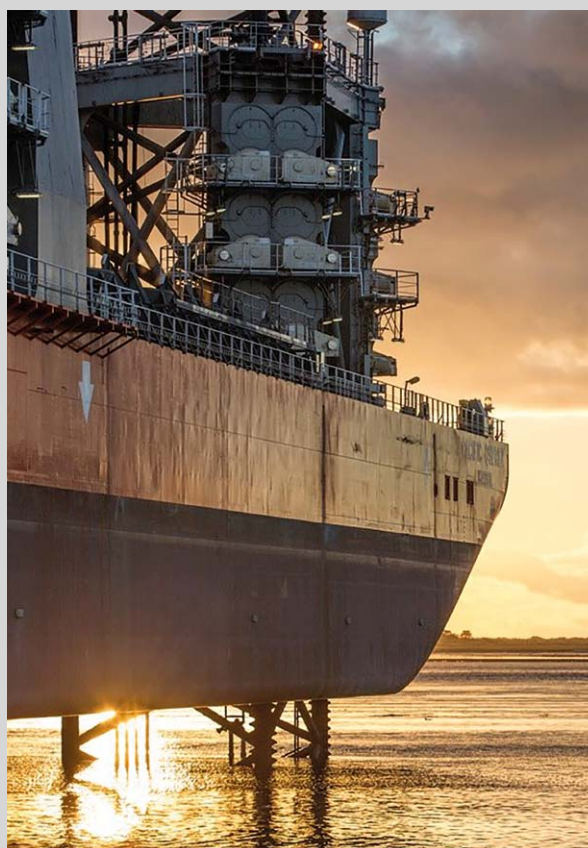
- Nedlæggelse af behandlingsanlæg til sediment (tørrefelter)
- Bortskaffelse af sediment, der er aflejret i Havnen over en længere årrække
- Etableringen af et nyt deponeringsanlæg ved Østhavnen, der tænkes brugt indtil 2025

Efter 2025 skal havnesedimentet være så rent, at det kan udlægges (klappes) i Vadehavet. Der er derfor fokus på at identificere og håndtere eksisterende og fremtidige kilder til forurening af Havnen.

Kystdirektoratet, Esbjerg Kommune og Esbjerg Havn m.fl. samarbejder om opgaven i et kilde-sporingsudvalg. Virksomheder på og i nærheden af Havnen inddrages i kildeopsporingsarbejdet, hvor dette er relevant.

Havvandsstigninger

De forskellige klimamodelberegninger, som tager afsæt i FN's klimapanel (scenario A2), viser vandstandsstigninger på mellem 15 og 75 cm frem til 2100. Hertil kommer effekten af kraftigere vindforhold.

Miljøvenligt brændstof og miljøvenlig energi til skibsfarten

Der er generelt fokus på reduktion af skadelige luftudledninger fra skibsfarten. Et miljøvenligt tiltag er at benytte LNG som brændstof, hvilket dog endnu ikke er en udbredt løsning. Hvis LNG skal udbredes yderligere skal havnene etablere infrastruktur til LNG, og rederierne skal sikre en øget efterspørgsel.

Esbjerg Havn ønsker at fremme anvendelsen af LNG i samarbejde med rederier og brændstofleverandører.

Vi har derfor deltaget i forskellige europæiske udviklingsprojekter på området. Et aktuelt projekt undersøger bl.a. ideen om etablering af LNG-tankanlæg til skibe samt forsyningspramme, der forsyner skibe i havne med energi produceret på LNG.

Esbjerg Havn har endvidere planer om etablering af nye havnestik, der kan levere strøm til større skibe således, at skibsmotorerne kan være slukket i havn.

Skærpet regulering af luftudledninger fra skibe

Den Internationale Maritime Organisation (IMO) har fra 1. januar 2015 sat skarpere krav til luftudledning af svovloxider (SOx) fra skibe i bl.a. Nordsøen.

Kravene opfyldes typisk ved, at der anvendes brændstoffer som gas- og dieselolie, methanol eller LNG (flydende naturgas). LNG har særligt gode egenskaber, idet der ikke udledes svovloxider. Samtidig reduceres udledningen af kvælstofoxider (NOx) med op til 90 %, mens udledningen af CO₂ mindskes med op til 25 % i skibe med firetaktsmotorer.

Havnen som porten til omverdenen

Miljøvenlige transportløsninger

Miljøvenlige transportløsninger

Transport af gods har afledte effekter på miljø og samfund i form af klimapåvirkning, luftforurening, trængsel og slid på vejene mv.

Ved at vælge miljøvenlige transportløsninger er der mulighed for at profilere sig som ansvarlig virksomhed og samtidig opnå god transportøkonomi.

Indsatsen kan bl.a. omfatte:

- Valg af de rigtige transportformer – skib, tog og/eller lastbil
- Valg af køretøjer/fartøjer med en høj miljøstandard
- God kapacitetsudnyttelse

Når godstransporten flyttes fra landevejene og over til skib og tog, kan der opnås mindre forurening og mindre trafikbelastning. Det gælder især, når større mængder gods skal transporteres over længere afstande.

Samfundets eksterne omkostninger ved transport

Samfundets omkostninger i kr. for 100 km transport pr. tons kapacitet. Middelværdi.

	Kystfartøj	Lastbil
Luftforurening	7,4	3,2
Klimaforandringer	0,1	0,5
Støj	0,0	0,7
Uheld	0,0	8,7
Trængsel	0,0	4,0
Infrastruktur	0,0	7,1
I alt (kr.)	7,5	24,1

Kilde: Beregnet ud fra Transportøkonomiske enhedspriser, 2016, DTU Transport

Klimaaftaler sætter retningen

Ved COP21 i Paris i 2015 vedtog 195 lande i FN en historisk klimaaftale med det mål, at temperaturen i verden ikke må stige mere end 2 grader frem mod år 2100 - og helst kun med 1,5 grader.

Et bredt flertal i Folketinget indgik Energi-aftalen af 22. marts 2012, som med en række indsatser skal bidrage til indfrielsen af Danmarks internationale forpligtelser og den langsigtede omstilling af bl.a. transportsektorens energiforbrug.

IMO 9220627

NO SMOKING

MAX AXLE LOAD-RAMP 65T/AXLE

MAX WEIGHT-RAMP 200T

CLEAR BREADTH-RAMP 8' OPENING 17'

CLEAR HEIGHT-OPENING 6.2'

472168
4561

Havnen som porten til omverdenen

Værdikæder og trafikknudepunkt

Et trafikknudepunkt for godstransport

Esbjerg Havn danner en unik ramme for miljøvenlige transportløsninger, hvor hensyn til miljø og klima kan spille sammen med kundekrav til logistik, godstyper m.m.

Som trafikknudepunkt tilbyder Esbjerg Havn forskellige transportformer og -faciliteter, som kan kombineres, så det skaber mest værdi for virksomheder og miljøet. Esbjerg Havn tilbyder bl.a.:

Gode kaj- og kranfaciliteter

- Moderne Ro-Ro-ramper
- Direkte adgang til motorvej E20
- Jernbaneterminal ved havnen
- BIP – adgang til veterinær grænsekontrol af fødevarer, der importeres til EU
- Stort lukket havneområde, der lever op til krav om sikring af havnefaciliteter (ISPS)

Esbjerg Havn knytter værdikæder sammen

Esbjerg Havns vigtigste opgave er skabe de rammer og faciliteter, der giver vores kunder mulighed for at drive og udvikle deres forretning. Vi har derfor fokus på, at kundernes værdikæder og værdiskabelse kobles med Havnens muligheder som trafikknudepunkt, erhvervsområde og serviceudbyder. Det omfatter f.eks.:

- **Transport, opbevaring, bearbejdning og udskibning**
Esbjerg Havns store arealer giver mulighed for, at store komponenter kan transporteres til Havnen samt opbevares og bearbejdes før udskibning. Havnen kan rumme flere sideløbende projekter, hvilket minimerer kundernes omkostninger og arbejdstid.
- **Anlæg, drift og reparation**
Esbjerg Havn og dens virksomheder kan tilbyde kunderne løsninger i et offshore anlægs samlede livscyklus, dvs. fra indledende anlægsfase over drift og servicering til egentlige reparationsarbejder.

Klimapåvirkning af godstransport fra Esbjerg til Rotterdam (20 tons)

	Skib (RO-RO 2000) 0,61 tons CO ₂
	Lastbil (Eksportvogntog) 1,28 tons CO ₂

Kilde: Beregning i klimakompasset.dk

Den beregnede klimapåvirkning for godstransport (20 tons) fra Esbjerg til Rotterdam med stor lastbil og RO-RO skib (2000 lane-meter). Klimapåvirkningen fra lastbiltransport er over dobbelt så stor som klimapåvirkningen fra skibstransport.

TERBERG

BLUE
WATER
SHIPPING

BC
738

20

Medlemskaber inden for miljø og bæredygtighed

EcoPorts er et miljønetværk under European Sea Port Organisation, der giver adgang til en række værktøjer og faglige netværk omkring miljøforhold inden for havnesektoren.

GREENET er et offentligt/privat partnerskab til fremme af grønne teknologier og bæredygtig udvikling. GREENET dækker de 5 kommuner: Billund, Esbjerg, Fanø, Varde og Vejen.

PIANC, The World Association for Waterborne Transport Infrastructure, er et forum for fagfolk fra hele verden, som er gået sammen om at yde sagkyndig rådgivning om omkostningseffektive, pålidelige og bæredygtige infrastrukturer inden for vandtransport.

Det rådgivende udvalg for Vadehavet

Det rådgivende udvalg for Vadehavet fungerer som diskussionsforum for de mange interesser i området. Det sker i regi af Vadehavssekretariatet, der drives af de fire Vadehavskommuner.

Kildesporingsudvalget

Kildesporingsudvalget arbejder på at identificere eksisterende kilder til forurening af Esbjerg Havn. Kystdirektoratet, Esbjerg Kommune og Esbjerg Havn m.fl. samarbejder om opgaven.

Esbjerg Havn

Hulvejen 1
6700 Esbjerg
E-mail: adm@portesbjerg.dk